

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-121(4)/16/JS

Warszawa, 22 lutego 2017 r.

DECYZJA DIH-1/ 15 /2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Sławomira Wyki prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Malaga Sławomir Wyka we Wrocławiu od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z 24 listopada 2016 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.133.2016), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 4.094,82 zł (słownie: cztery tysiące dziewięćdziesiąt cztery złote 82/100), z tytułu wprowadzenia do obrotu osiemdziesięciu czterech partii środków spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 24 sierpnia – 2 września 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, zwanego dalej również „*Dolnośląskim WIIH*”, w stoisku mięsnym „góralskie wędliny” nr 9 mieszczącym się w Hali Targowej we Wrocławiu przy ul. Piaskowej 17, należącym do przedsiębiorcy Sławomira Wyki prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Malaga Sławomir Wyka we Wrocławiu, zwanego dalej również „*strona*”, stwierdzono wprowadzenie do obrotu osiemdziesięciu czterech partii środków spożywczych o wartości 4.094,82 zł w przypadku których w miejscu sprzedaży na wywieszkach dotyczących tych wyrobów lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu nie podano nazwy lub imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników. Nieprawidłowe oznakowanie dotyczyło niżej wymienionych produktów:

1. 0,700 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako galareta drobiowa,

2. 1,008 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako galareta wieprzowa,
3. 1,690 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako pasztet pieczony z indyka,
4. 0,690 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako pasztet ze śliwką,
5. 2,397 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako pasztet borowikowy,
6. 2,026 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako pasztet ze wsi,
7. 0,738 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa żywiecka,
8. 0,522 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako metka wieprzowa extra,
9. 1,748 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako salceson wiejski,
10. 1,044 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako salceson ozorkowy czarny,
11. 0,990 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa krakowska podsuszana,
12. 0,478 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako polędwica drobiowa podsuszana,
13. 0,199 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa szynkowa,
14. 0,828 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako salceson chłopski,
15. 1,534 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa szlachecka drobiowa,
16. 0,738 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka wiejska,
17. 0,428 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako baleron pieczony,
18. 0,664 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa szlachecka,
19. 0,976 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa śląska podwędzana,
20. 1,196 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako wędzonka słowacka,
21. 2,388 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako golonka pieczona,
22. 1,558 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako baleron gotowany,
23. 1,418 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako pieczeń z warzywami,
24. 1,062 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako rolada schabowa,
25. 2,394kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako rolada boczkowa,
26. 1,576 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa zwyczajna,
27. 3,072 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako schab w galarecie,
28. 5,292kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako boczek szlachecki pieczony,
29. 0,438kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako słonina chłopska,
30. 1,968kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako boczek pieczony chłopski,
31. 3,416kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako boczek wędzony surowy,

32. 0,744kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako parówki drobiowe,
33. 1,752kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako parówki wieprzowe,
34. 1,704kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kaszanka jęczmienna,
35. 1,378kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbaski białe tradycyjne,
36. 4,640 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kaszanka gryczana prosto ze wsi,
37. 4,970kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa staropolska prosto z wędzarni,
38. 3,692kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kabanosy wieprzowe prosto z wędzarni,
39. 1,754kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kurcze pieczone tradycyjnie,
40. 0,628kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako filet z indyka po góralsku,
41. 2,094kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa wiejska z cielęciną,
42. 1,396kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kurczak gotowany,
43. 0,786kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako filet z indyka tradycyjny,
44. 1,346kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako polędwica łososiowa,
45. 1,000kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka szlachecka pieczona,
46. 0,568kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako rolada mięsna z pieczarkami,
47. 1,050kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka jak ze starej wsi,
48. 1,866kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako parówki delikatesowe,
49. 0,726kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako schab pieczony,
50. 1,286kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako karczek wędzony tradycyjnie,
51. 1,682kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbaski pyszotki ze wsi,
52. 0,470kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka zbójnicka,
53. 1,092kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka z wiepra,
54. 1,218kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka wołowa tradycyjna,
55. 2,026kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako parówka ale jaka,
56. 0,736kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka swojska tradycyjna,

57. 0,450kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka dojrzewająca dla konesera,
58. 1,340kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka z tłuszczkiem tradycyjna,
59. 2,022kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa polska surowa,
60. 1,036kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka bacy tradycyjna,
61. 0,798kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka osełka kopcona,
62. 1,092kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka peklowana na sucho,
63. 2,146kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa głogowska,
64. 1,016kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako polędwica wiejska tradycyjna,
65. 2,020kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka majstra tradycyjna,
66. 2,144kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka bez dymu dietetyczna,
67. 1,834kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka domowa,
68. 1,680kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako szynka wiejska tradycyjna,
69. 0,490kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako karczek pieczony po góralsku,
70. 1,644kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako boczek pieczony po góralsku,
71. 1,584kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako krakowska sucha ze wsi,
72. 1,218kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako krakowska z indyka,
73. 0,784kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa szynkowa tradycyjnie wędzona,
74. 1,930kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa śląska luksusowa,
75. 1,534kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa pieczona ze starej wsi,
76. 1,328kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa myśliwska ze wsi,
77. 2,800kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa wsiowa,
78. 1,134kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kabanosy drobiowe,
79. 0,592kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kielbasa jałowcowa,
80. 1,682kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako salami z pieprzem,

81. 1,952kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako salami z pomidorami i bazylią,
82. 1,768kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako salami piknti,
83. 3,712 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako kiełbasa domowa prosto z wędzarni,
84. 1,996 kg wyrobu deklarowanego na wywieszce cenowej jako boczek wędzony tradycyjnie,

zwanych dalej „wędlinami”.

Powyższe naruszało § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 729), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania” w związku z art. 44 ust. 1 lit. a i b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 2 września 2016 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.133.2016).

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 28 października 2016 r., Dolnośląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Sławomira Wykę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Malaga Sławomir Wyka we Wrocławiu, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu osiemdziesięciu czterech partii środków spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona została również wezwana do przekazania informacji o wielkości obrotu i przychodu osiągniętego w poprzednim roku.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując jedynie informację o wysokości obrotu i przychodu za 2015 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z 24 listopada 2016 r. (nr akt sprawy: KBP-ŻG.8361.133.2016), Dolnośląski WIIH wymierzył przedsiębiorcy Sławomirowi Wyce prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Malaga Sławomir Wyka we Wrocławiu, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę

pieniężną w wysokości 4.094,82 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu osiemdziesięciu czterech partii środków spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie.

Pismem z 10 grudnia 2016 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie w części dotyczącej wysokości nałożonej kary.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła:

1. naruszenie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej poprzez jego błędną wykładnię,
2. naruszenie 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej poprzez jego błędną wykładnię.

W uzasadnieniu odwołania strona wskazała, że nie uchyła się do odpowiedzialności za naruszenie obowiązujących przepisów, lecz jej zdaniem nałożona kara pieniężna jest niewspółmiernie wysoka w stosunku do dokonanego czynu. W opinii strony organ pierwszej instancji nie uwzględnił okoliczności, że zakwestionowany towar poza brakami w oznakowaniu spełniał wymagania jakościowe, określone w przepisie art. 4 ust. 1 ustawy o jakości, aczkolwiek braki obejmowały informacje dla konsumenta. Strona podniosła również że należy do grupy mikroprzedsiębiorców i jej udział w obrocie rynkowym jest najmniejszy spośród wszystkich innych kategorii przedsiębiorców. Zdaniem strony wartość zakwestionowanych towarów w żadnym wypadku nie jest tożsama z wartością korzyści majątkowej, bowiem musiała ona nabyć te towary, a więc korzyścią jest marża uzyskana przy ich sprzedaży. Strona przedstawiła swoją wersję pojęcia korzyści majątkowej, z której wynikało, że pojęcie to obejmuje wyłącznie zysk czyli nadwyżkę wpływów nad wydatkami. Ponadto w przekonaniu strony, organ pierwszej instancji nie wziął pod uwagę dotychczasowej „nienagannej” działalności, niezwłocznego (jeszcze w toku kontroli) usunięcia naruszeń, niewielki zasięg działalności podmiotu, współpracy z organem. Wobec powyższego z punktu widzenia strony kara pieniężna w zdecydowanie niższej wysokości spełni swoje funkcje opisane w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002.

Pismem z 3 stycznia 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Sławomira Wykę prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Malaga Sławomir Wyka we Wrocławiu, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa. W dniu 16 stycznia 2017 r. strona przysłała drogą elektroniczną pismo, w którym złożyła dodatkowe wyjaśnienia i prosiła o

zmniejszenie wymiaru kary z uwagi na niezbyt wysokie dochody z prowadzonej działalności gospodarczej. Poinformowała, że prowadzi małe stoisko z wędlinami o powierzchni około 8 metrów kwadratowych, a towar bierze wyłącznie z hurtowni i producentów. Wskazała, że jej „przewinienie” polegało na tym, iż wszystkie informacje nie były widoczne bezpośrednio dla konsumentów, ale jak zaznaczyła zawsze skład zawsze był podawany dla klientów bezpośrednio z opakowań zbiorczych. Zaznaczyła też że na każdy asortyment posiada faktury Vat jak również terminy ważności oraz cały pełny skład wszystkich towarów.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia 1169/2011, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywcemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

W myśl art. 13 ust. 1 ww. rozporządzenia, bez uszczerbku dla przepisów krajowych przyjętych na mocy art. 44 ust. 2, obowiązkowe informacje na temat żywności muszą być umieszczone w widocznym miejscu w taki sposób, aby były dobrze widoczne, wyraźnie czytelne oraz, w stosownych przypadkach, nieusuwalne. Nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte, pomniejszone ani przerwane jakimikolwiek innymi nadrukami, ilustracjami czy innym materiałem.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. nazwę lub imię i nazwisko producenta oraz wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie znakowania, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku osiemdziesięciu czterech partii wędlin, oferowanych do sprzedaży, w placówce należącej do strony nie zapewniono konsumentom informacji nazwie lub imieniu i nazwisku producenta oraz wykazie składników z uwzględnieniem informacji o składnikach alergicznych, w sposób wynikający z § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania. Zdaniem Prezesa UOKiK, Dolnośląski WIIH właściwie uznał, że strona wprowadziła do obrotu osiemdziesiąt cztery

partie wędlin o niewłaściwej jakości handlowej, co skutkowało wymierzeniem jej kary pieniężnej z tego tytułu.

Odwołując się od decyzji, strona wskazała, że nie uchyla się do odpowiedzialności za naruszenie obowiązujących przepisów, lecz jej zdaniem nałożona kara pieniężna jest niewspółmiernie wysoka w stosunku do dokonanego czynu. Wskazała, że jej „przewinienie” polegało na tym, iż wszystkie informacje nie były widoczne bezpośrednio dla konsumentów, ale jak zaznaczyła zawsze skład zawsze był podawany dla klientów bezpośrednio z opakowań zbiorczych. Zaznaczyła też że na każdy asortyment posiada faktury Vat jak również terminy ważności oraz cały pełny skład wszystkich towarów.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że strona niesłusznie bagatelizuje przepis wynikający z § 19 rozporządzenia w sprawie znakowania dotyczący informowania konsumentów o nawie producenta i składzie wyrobu w tym o składnikach alergennych. Możliwość bezpośredniego zapoznania się przez konsumenta zwłaszcza z pełnym składem wyrobu jest podstawą świadomego wyboru zgodnego z oczekiwaniami. Odnośnie argumentu strony, iż skład zawsze był podawany dla klientów bezpośrednio z opakowań, Prezes UOKiK wyjaśnia, że ww. przepis rozporządzenia w sprawie znakowania nakazuje, by dane obowiązkowe były „podawane w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentowi finalnemu (§ 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania). Kupujący nie może więc być informowany o produkcie w sposób pośredni, wymagający od niego podjęcia czynności związanych z zasięgnięciem informacji o składzie ponieważ to na przedsiębiorcy ciąży obowiązek przekazania wszystkich wymaganych prawem informacji. Z tym zakresem informacji konsument powinien się zaznajomić w sposób bezpośredni przed dokonaniem czynności zakupu. Wykaz składników produktów oferowanych luzem powinien być bezpośrednio dostępny dla konsumentów, niewystarczającym jest udostępnianie tego rodzaju informacji na życzenie konsumenta, za pośrednictwem personelu. Jak wskazano wyżej, przedsiębiorca ma możliwość wyboru sposobu przekazania konsumentom obowiązkowych informacji o produktach oferowanych „luzem”, jednak pod warunkiem, że zapewni bezpośredni dostęp do miejsca, w którym te informacje się znajdują (por. np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie: z dnia 27 stycznia 2016 r., sygn. VI SA/Wa 1563/15).

W kwestii zbyt wysokiej kary, w odczuciu strony, Prezes UOKiK wskazuje, że Dolnośląski WIIH zastosował karę pieniężną będącą jednokrotnością wartości zakwestionowanych wędlin. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej mógł wymierzyć karę w wysokości odpowiadającej pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej do obrotu, która w tym

przypadku wynosiłaby 20.474,1 zł (5 x 4.094,82 zł). Należy przy tym zaznaczyć, że braki w oznakowaniu dotyczyły szerokiego asortymentu wszystkich osiemdziesięciu czterech oferowanych na stoisku wędlin, a nie kilku czy kilkunastu produktów.

Kolejnym zarzutem podniesionym w odwołaniu przez stronę było naruszenie przez organ pierwszej instancji art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, poprzez błędne przyjęcie za korzyść majątkową wartości zakwestionowanych produktów. W opinii strony przez korzyść majątkową, w rozumieniu przepisów ustawy o jakości handlowej, należało rozumieć wyłącznie zysk czyli nadwyżkę wpływów nad wydatkami.

Odnosząc się do powyższego argumentu strony, Prezes UOKiK zwraca uwagę, że przyjęcie przedstawionego przez nią toku rozumowania byłoby sprzeczne z intencją ustawodawcy. Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być m.in. skuteczne i odstraszające. Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Uwzględnienie w procesie wymierzania kary kosztów, które przedsiębiorca poniósł znacząco skomplikowałoby i wydłużyło całą procedurę, zmniejszając w konsekwencji skuteczność nakładanych kar. Poza tym, aby kara była odstraszająca jej wysokość musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Uwzględnienie kosztów poniesionych przez przedsiębiorcę spowodowałoby tylko utratę przez niego zysku. W takiej sytuacji trudno byłoby przypisać karze walor odstraszającej.

Słuszność powyższego stanowiska znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 lipca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 769/10, w którym to Sąd stwierdził, że w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej ustawodawca *„używając pojęcia „korzyści majątkowej” odnosi się do wartości korzyści majątkowej uzyskanej przez wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach. Przyjęte przez organy proste ustalenie ceny niezgodnego z normami artykułu dla określenia wartości korzyści majątkowej uzyskanej z wprowadzenia do obrotu tegoż artykułu jest (...) prawidłowe na gruncie cytowanego przepisu ustawy o jakości handlowej (...)”*.

Dodać należy, że celem prawa żywnościowego, zgodnie z art. 8 rozporządzenia 178/2002, jest ochrona interesów konsumentów dlatego jego przestrzeganie powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Wprowadzanie na rynek żywności, która nie jest oznakowana w sposób w przepisach przewidziany, jak w przedmiotowej sprawie, pozbawia konsumentów możliwości świadomego wyboru. Żywność taka nie odpowiada wymogom w zakresie jakości i jako taka nie powinna być wprowadzona na rynek, co wynika z art. 4 o jakości handlowej. Mimo zakazu, dokonana przez przedsiębiorcę sprzedaż, z naruszeniem przepisów, stanowi dla niego korzyść majątkową, której wartość wyznacza cena pobierana od

konsumentów (stosowana w obrocie z konsumentami). Ustawodawca miał więc na uwadze wartość rynkową środka spożywczego, a nie kategorię księgową (finansową), jaką jest zysk (gdyby przedsiębiorca poniósł na sprzedaży artykułu o niewłaściwej jakości handlowej stratę, według interpretacji tego przepisu przedstawionej przez stronę, organ nie mógłby w ogóle nałożyć kary pieniężnej, czego ustawodawca z pewnością nie zakładał), czy dochód będący kategorią podatkową. Szczególnie należy wskazać, że celem ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jest przede wszystkim ochrona konsumentów przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, dlatego też kary wymierzane w tego rodzaju sprawach, po uwzględnieniu kryteriów ich wymierzania określonych w art. 40a ww. ustawy, nie mogą być symboliczne.

Zauważyć też należy, że ww. art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań wspomnianego prawa. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisów ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Odpowiedzialność obiektywna jest więc niezależna od jakichkolwiek okoliczności.

Odnosząc się zarzutu naruszenia art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK po analizie zebranego materiału dowodowego stwierdził, że wbrew zarzutom strony, Dolnośląski WIIH nie naruszył tego przepisu zgodnie, z którym organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W opinii Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji wymierzając karę pieniężną, prawidłowo ocenił te przesłanki, co wpłynęło na wysokość wymierzonej kary pieniężnej, tj. zastosował sankcję, która jest proporcjonalna do wielkości kontrolowanego podmiotu oraz stwierdzonych nieprawidłowości i wartości zakwestionowanych towarów.

Miarkując stopień szkodliwości czynu, Dolnośląski WIIH zasadnie stwierdził, że w sprawie zostało naruszone jedno z podstawowych praw konsumentów, tj. prawo do informacji. Brak w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań informacji dotyczącej nazwy lub imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników, pozbawiał konsumentów wiedzy w tym zakresie, przez co utrudniał im dokonanie właściwego wyboru, zgodnego z ich oczekiwaniami. Należy zaznaczyć, że w przypadku wyrobów niepakowanych – w przeciwieństwie do żywności w opakowaniach – oznakowanie w miejscu sprzedaży

stanowi praktycznie jedyne źródło informacji dla nabywcy o właściwościach środka spożywczego i jego producencie.

Mając na uwadze zakres naruszenia organ pierwszej instancji właściwie uznał, iż rzetelna informacja o towarze stanowi najważniejszy element jakości handlowej. Naruszone przez stronę przepisy § 19 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania, zostały ustanowione w celu zapewnienia konsumentom informacji o właściwościach nabywanych produktów sprzedawanych bez opakowań bez konieczności podejmowania dodatkowych starań zmierzających do ich uzyskania. Nieprzestrzeganie tych przepisów ogranicza prawo konsumenta do wyboru produktu według jego preferencji i potrzeb. Organ uwzględnił fakt, że niewłaściwa jakość handlowa dotyczyła produktów często kupowanych przez konsumentów. Tym samym nabycie przedmiotowych artykułów mogło dotyczyć szerokiego kręgu konsumentów.

Uwzględniając przesłankę dotychczasowej działalności przedsiębiorcy na rynku spożywczym, organ pierwszej instancji wziął po uwagę, że w okresie ostatnich 24 miesięcy wobec kontrolowanego nie prowadzono żadnego postępowania z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej. Niemniej jednak, w opinii Prezesa UOKiK, strona niezasadnie szczególną wagę przypisuje jedynie okoliczności braku uchybień w jej dotychczasowej działalności. Wbrew stanowisku strony nie można uznać, że sam fakt, w jej ocenie, pozytywnej oceny jej dotychczasowej działalności przemawiał za niskim wymiarem kary, gdy tymczasem wagę stwierdzonych naruszeń można uznać za znaczną, a ilość i wartość zakwestionowanych produktów jest duża. Należy też zauważyć, że gdyby nie kontrola Inspekcji Handlowej w dalszym ciągu na stoisku byłyby sprzedawane wędliny bez wymaganych oznaczeń, a więc niezwłoczne (jeszcze w toku kontroli) usunięcie naruszeń i współpraca z organem nie zmienia faktu, że doszło do naruszenia obowiązujących przepisów. Podkreślić również trzeba, że brak informacji dotyczył całej oferty handlowej prezentowanej w specjalistycznym stoisku „góralskie wędliny”, które w powszechnej opinii uznawane są za produkty lepszej jakości, o czym świadczy także wysokość ceny ich sprzedaży. Stronie wymierzono karę w wysokości jednokrotnej wartości korzyści majątkowej podczas, gdy ustawowo wysokość kary mogła stanowić nawet pięciokrotność korzyści majątkowej, a to wskazuje że przesłanka dotychczasowej działalności przedsiębiorcy została uwzględniona przy ustalaniu wysokości kary.

Wielkość obrotów i przychodu ustalono na podstawie pisemnego oświadczenia strony złożonego drogą elektroniczną. Kontrolowany przedsiębiorca, jako profesjonalista na rynku spożywczym, prowadzący działalność gospodarczą od 1992 roku (jak wynika z danych zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej), miał obowiązek znać i przestrzegać przepisy prawa związane z wykonywaną przez niego działalnością.

Oceniając wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych należy wskazać, że strona nie zapewniła prawidłowego oznakowania wszystkich oferowanych w dniu kontroli wędlin bez opakowań, a ich wartość wynosiła 4094,82 zł.

Wobec powyższego, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów regulujących jakość handlową artykułów rolno-spożywczych skutkujące naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą wysokości kary pieniężnej wymierzonej stronie na mocy decyzji Dolnośląskiego WIIH. Nie ulega wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom pełnych informacji o oferowanych produktach, co ma szczególnie istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku osób z różnego rodzaju nietolerancjami pokarmowymi, które z tego względu muszą unikać pewnych składników (składniki alergenne). Tym samym strona odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej. Nieprawidłowe oznakowanie stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów. Strona jako podmiot, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze oferowane do sprzedaży bez opakowań, jest odpowiedzialna za informacje na temat tej żywności.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzona kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie zdaniem Prezesa UOKiK wymierzona kara, zgodnie z art. 17 ust 2 rozporządzenia 178/2002, spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Pan Sławomir Wyka
prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą
Małaga Sławomir Wyka
ul. Piaskowa 17
Hala Targowa Stoisko 133-136
50-158 Wrocław
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej we Wrocławiu
3. a/a